

EL COMPROMÍS MILITANT

INTRODUCCIÓ

Montserrat Sidera
Presidenta

És bàsica i molt important la tasca dels diferents responsables dins de l'ACO. Els responsables sou, som, l'eix vertebrador, en els grups, zones i comissions. Per fer possible que l'ACO pugui avançar en la seva tasca en la societat i en l'Església, ens cal un treball de tots, però en especial el vostre, el nostre, el de tots els responsables, i per això ens cal tenir cura de la nostra formació.

Des d'aquesta inquietud de la participació activa i de la formació de tots els responsables, un dels objectius d'aquest curs, és: **"aprofundir i impulsar novament la tasca dels i de les responsables"**.

El tema escollit per a aquesta jornada, **"Parlem del nostre compromís militant"**, parteix també d'una inquietud que s'ha anat fent present en els grups i s'ha recollit en el Comitè General.

Volem reflexionar sobre quina és la situació social pel que fa al fet del compromís, per poder entendre millor i poder-nos preguntar, nosaltres militants d'ACO, que molt sovint estem embolicats en moltes coses, com ho vivim, i a què anomenem compromís militant.

Volem cercar camins per viure-ho sense angoixes, acompanyant les persones dels grups, amb la pregària i amb la revisió de vida.

Volem poder discernir quin i com ha de ser el nostre compromís personal, com ens crida Déu en cada moment i en cada realitat que estem vivint.

UNA VISIÓ SOCIOLÒGICA

Quim Cervera

1. Problemàtica sociocultural de les paraules

Les paraules mai no són neutres. Circulen socialment en diferents camps i van prenent significats molt relacionats amb els sentiments de les persones, la seva història, la història dels pobles i de les societats. En moments determinats per dir el mateix s'utilitza una paraula diferent i la mateixa paraula segons els moments històrics i els espais socioculturals pot voler dir diferents significats. Les mateixes paraules també tenen la seva pròpia història personal, familiar, amical, de barri, de classe social, la seva història social (econòmica, política, cultural i religiosa... i eclesial).

a. La paraula *compromís*

> És una paraula molt utilitzada des dels anys seixanta, que ha tingut el seu curs fins ben bé els anys vuitanta

tanta entre els cristians d'acció catòlica, entre altres cristians i entre no cristians. Ha tingut molta influència francesa ("engagés") i es referia a estar "lligat", "encarnat", "compromès, enllaçat fortament, intensament..." amb la realitat, amb la societat, amb les organitzacions d'avantguarda, que desitjaven, albiraven, apuntaven i treballaven pel canvi social en favor dels més desfavorits.

> Inclou acció, lluita, transformació, utopia, dedicació, i un cert voluntarisme.

> Amb el que comportava a vegades de poc descans, d'heroïcitats, de sentiments de "salvadors", de poca dedicació a la pròpia salut, a la família, al lleure...

> També complicitats i autoexigències mútues en el compliment del deure i fins i tot de rebre crítiques si el "compromís" acceptat no s'havia realitzat.

> Actualment és una paraula força ancorada en una

generació, en unes persones i grups del món de l'església, o els que ho havien estat, però que altres persones i generacions i grups poc l'entenen.

> Per força joves pot ser entesa com "actuar per compromís", per convencionalisme, perquè és el que s'espera, o el que demana l'altre. Es pot entendre en la fórmula "això és un compromís", una situació delicada, difícil o altres accepcions que no ajuden a entendre el que volíem dir i alguns segueixen dient amb "compromís militant".

b. La paraula *militant*

> Té ressonàncies "militars" i el moviment per la pau, que està influïnt molt arreu, en concret entre els nostres cristians, també fa autocrítica del llenguatge directament o indirectament "bèl·lic".

> Inclou lluita, que també té ecos poc pacifistes.

> Comporta una acció constant, regular, quan avui dia és fa més difícil, sobretot per la problemàtica del temps.

> Es refereix a una acció organitzada, quan actualment, de fet, força part de la població percep les organitzacions, els moviments sociopolítics, com poc participatius, en els quals les decisions les prenen uns pocs (i a vegades es posen sota sospita de corrupció), estan massa jerarquititzats i es creu que t'idiologitzen (t'idiotitzen?). Per això es valoren més els moviments on hi ha més participació, opinió oberta, llibertat, independència personal...

> Inclou valors com "el servei", "la generositat", "l'entrega", avui molt a contracorrent, en una societat en què la cultura dominant liberal i moderna valora el pragmatisme, la utilitat, el que funciona tècnicament, el que dona diners, especialment als individus. Ens trobem amb força dificultats per assumir valors col·lectius, comunitaris (sí "gregaris"). Les persones també van esdevenint "mercaderia", tenen preu, se les explota, abandona...

> Porta a dins la tradició del que significa el concepte de "vocació". El concepte de vocació té força problemes: referències més decantades a la dimensió religiosa, a una "crida" que se sent (qui crida?); és criticable pel fet que pot ser una invenció subjectiva, amb elements propers al fanatisme, a la percepció d'"escollit, heroi, salvador de...".

c. La paraula *responsable*, té molta relació amb les paraules "compromís" i "militant". Ens trobem que som reticents a prendre responsabilitats quan es cerquen

persones per dirigir o realitzar algun altre servei en una escola, o en una institució o per trobar persones per formar part d'una Junta d'una associació, d'un sindicat, d'un moviment, etc. També a l'hora de "treure la cara" per afirmar que un és el responsable d'aquell fet desagradable o que ha comportat conseqüències negatives, hi ha refús o inhibició de la responsabilitat. Constatem que tot plegat, sovint es viu com:

> que tothom és responsable, o/i coresponsable, i a vegades, així, no ho és ningú, d'aquella tasca concreta, d'allò que ha passat...

> una càrrega de feina, a vegades aclaparadora, insuportable, viscuda massa solitàriament.

> una dificultat per distingir la responsabilitat de tots, general, de la responsabilitat d'un grup, d'una direcció, d'un servei...

> una dificultat per treballar en equip.

> una dificultat per delegar responsabilitats i confiar en qui es delega.

> una dificultat per esbrinar qui són els responsables en molts fets que avui esdevenen: la responsabilitat és de l'empresa?, del treballador?, del tècnic?, dels darrers que feren la inspecció?, dels polítics?, de l'Administració, de les estructures socials...? (exemple: cas del Carmel, i molts d'altres...).

> Una malfiança envers aquelles persones que massa ràpidament s'apunten a prendre responsabilitats, que sovint comporten certes quotes de poder o de domini, ja que es preveu que "aniran a la seva", "faran de les seves", ens controlaran, ens dominaran, intentaran sotmetre'ns, no afavoriran la participació, no faran anar bé el grup, la institució, la tasca encomanada, produiran més conflictes, es deixaran portar pels seus subjectivismes i crearan al seu voltant un ambient de "fans" i de "contrafans"...

> Una por a ser percebut així, amb malfiança pels altres i es prefereix no destacar.

> Una por que l'enganyaran, que la responsabilitat que li han demanat acceptar té dimensions amagades, que li resultaran una sobrecàrrega i se li omplirà més encara el poc temps que té.

> Una por de perdre quotes de temps alliberat, per a un mateix, per al lleure, en molts casos, per a la família, per als fills, per als amics en altres casos...

d. La "moda" de la paraula *voluntari* posa un "contrapunt" a les paraules "compromís" i "militància" i inclou també gratuïtat, llibertat, treball en equip, implicació, organització, certa confrontació amb "professionals", però no exactament amb "professionalització". Ara bé:

> Darrerament també va disminuint no solament el pes específic de la paraula en la nostra societat sinó també el nombre de voluntaris i el valor social d'aquests en les associacions, ONG, les quals cada cop més han de cercar persones que cal remunerar per tirar endavant l'associació i en algunes de les organitzacions se'ls descobreix també corrupció.

> Deixant el mot "militància" es perd en part:

- + La dimensió d'anàlisi crítica del sistema social.
- + La dimensió d'acció transformadora de les estructures socials.
- + La dimensió política, pública, col·lectiva, més explícita, de tota acció.
- + La dimensió utòpica, de projecte, d'alternativa.

2. Problemàtica social del temps

En qualsevol reunió, lloc, trobada, conversa..., surt molt avui que no tenim temps.

> El temps no està igualment distribuït entre homes i dones. Les dones, a més del temps de treball, tenen el temps domèstic que recau sobre elles, fonamentalment, a part d'algunes excepcions (però que no arriben massa tampoc a compartir el temps, les iniciatives i les decisions). El temps domèstic comporta: treball a la casa: neteja, compra, fer el menjar...; el temps dedicat a la criança, educació, i atenció dels fills, cuidar els malalts i la gent gran, fer les gestions a l'escola, banca..., participar de la vida associativa de l'escola, veïns, barri...

> El temps tampoc està distribuït amb justícia i igualtat entre classes socials. La classe treballadora avui dia ha de treballar moltes hores per pagar habitatge, educació, consum, lleure...

> El temps social, dins del qual s'inclouen les responsabilitats per tirar endavant la vida política, associativa, cultural, religiosa d'un país, és un tresor tant o més important que els diners.

> Per això una de les revolucions pendents és la del temps. I posar en qüestió la distribució social del temps és posar en qüestió les bases del mateix capitalisme, llançant a l'objectiu del lucre i no al del desenvolupament complet de les persones.

3. Factors socials que incideixen en aquestes problemàtiques

Sempre hi ha molts factors que incideixen en les diferents problemàtiques. Mai és un sol factor. Els factors que influeixen en la problemàtica del compromís, la militància i la responsabilitat també influeixen en la problemàtica del temps i viceversa.

3.1. Factors que influeixen en el refús, distanciament o resistència a adquirir responsabilitats

a. Factors personals

> L'experiència en la pròpia història personal d'haver adquirit responsabilitats i:

- + Haver-se cansat, "cremat", aclaparat, carregat massa de feina, amb estrès, perdre-hi la salut, problemàtiques psicològiques...
- + La decepció de no haver aconseguit el que un pretenia: frustracions, fracassos (i les capacitats d'acceptació d'aquests fracassos), poc sentit de la realitat, domini del desig...
- + Tenir el sentiment d'haver "abandonat" família, amics...
- + Haver-se "perdut" activitats interessants de diversió, culturals...
- + Prendre's la responsabilitat "massa a pit", de forma "voluntarista", "heroica", "salvadora"...
- + Experimentar que li donaven més feina de la que podia fer, que es descansaven en ell, que li feien fer tasques que no sabia fer, o no li pertocaven...
- + Sentir-se abandonat, sol, amb la responsabilitat, amb les decisions, amb el dia a dia, de la persona, persones, grup, o institució que li ha encomanat la responsabilitat.
- + Sentir que no li tenien confiança, o no li donaven el suport suficient. O sentir-se criticat pel grup.
- + No saber treballar en equip, no saber delegar, aca-

parar massa totes les tasques.

+ Sentir-se útil, important, persona, reconegut amb la responsabilitat a vegades de forma exagerada i fer crisi tal sentiment.

+ No saber aguantar les crítiques, rebre-les com a qüestions massa personals.

+ Tenir por dels conflictes sempre assegurats o no acceptar que tots som fonts de conflicte, incloses les persones responsables.

+ Una autoexigència massa alta que es fa insuportable.

+ No conèixer-se prou, sobretot els propis límits.

+ L'experiència dura, dolorosa d'haver fallat i la por consegüent de tornar a no fer-ho bé, a fallar.

+ Un fort sentiment de culpa, i poca capacitat per perdonar-se (o per perdonar).

> Totes aquestes experiències i sentiments poden convertir-se en pors psicològiques a l'hora de respondre a una demanda de responsabilitat.

> La pròpia personalitat psicològica constituïda des de la infància en relació amb el pare, amb la mare, els germans: la recerca de pare-mare-autoritat-guia-protector-omnipotent amor i percebre's com a fill-necessitat-víctima-sotmès-protigit-estimat, la recerca de fer de pare-mare-autoritat-poder-salvador i tractar els altres com a fills, o la recerca d'una relació d'igual a igual, de tu a tu, de germà-amic.

b. Factors interpersonals

> El coneixement directe o indirecte de persones que tenen responsabilitats i que han observat que els passa tot el que s'ha esmentat abans referent als factors personals, per exemple:

+ S'han "cremat" i actualment es valora molt cuidar-se i sempre s'ha valorat la salut. Avui dia es té molt present a més de la salut física, la psíquica, espiritual, familiar, amical...

+ Se'ls ha omplert el temps de feina, de tasques carregoses, a vegades difícils de suportar...

+ No han tingut temps per al lleure, la família, els amics...

+ etc.

> La por de sentir-se exigit, controlat, "esbroncat", pels altres, pel grup, associació, moviment, institució que li ha encomanat la responsabilitat.

> L'intens individualisme modern, la recerca de l'ego, comporta que algunes persones cerquin les responsabilitats per augmentar el seu "ego", per dominar i a la vegada això té efectes de malfiança en els altres, com hem exposat.

> L'experiència de relacions interpersonals en la família, amics, veïnatge, treball, associacions intervé fortament a l'hora de decidir acceptar alguna responsabilitat.

c. Factors socials

> Les estructures socials (econòmiques, polítiques, culturals) cada cop més complexes dificulten l'assignació de les responsabilitats de les actuacions, dels fets, sobretot quan hi ha esdeveniments greus, afavoreixen la inhibició i permeten l'excusa fàcil per no assumir responsabilitats.

> El règim de treball estressant, competitiu (amb forta competència, per l'existència de la flexibilitat, la precarietat i l'atur) afavoreix la concentració de les "energies actives", les qualitats humanes de les persones, del temps i la dedicació, en l'espai laboral. Aquest espai condiona els nostres ritmes gastronòmics, de dormir, de salut que impedeix alliberar-nos interiorment i externament per poder realitzar altres activitats.

> La pressió del consum (el que es consum, on es consum, tipus de "cotxes, marques, vestits, casa..., lleure...", com a font d'identitat, de prestigi, de comunicació, de reconeixement social, de pertinença i integració social, porta a treballar més, a cercar treballs més remunerats, i per tant a no alliberar temps en bé de la societat, dels altres, en responsabilitats positives...

> Els objectius culturalment correctes del benestar material, del culte al cos, del plaer i del lleure són la utopia pràctica dominant, a la qual cal "adorar", "sacrificar-se", "vendre's a qualsevol preu", "confiar", com si fossin els nostres "déus o Déus prioritaris".

> Els alts preus de l'habitatge que demanen que siguin dos sous els necessaris per mantenir totes les despeses familiars.

> L'obertura de "mercats de la participació i de l'associacionisme" i la pluralitat d'associacions, institucions, comunicacions, informacions... que permet la democràcia amb els valors de la tolerància i la permissivitat, pot produir els efectes perversos de:

+ Dificultats en el manteniment econòmic i humà de tantes associacions.

+ Burocratització, inhibició irresponsable del funcionariat en realitzar les seves tasques de forma organitzada, i ràpida, posicionaments per part dels funcionaris com a controladors, exigidors i no servidors de la població (amb honroses excepcions), i per

tant demanda de molta dedicació per obtenir subvencions.

+ Complexitat del món associatiu que té l'efecte d'augmentar la "basarda" a l'hora d'assumir responsabilitats.

+ Fre mutu entre unes associacions i altres a l'hora de tirar endavant una acció, per enveges personals, protagonismes personals o corporatius, per diferències ideològiques, per plantejaments raquítics, "primitius", mediocres... fragmentació de la realitat associativa que afavoreix els més "forts" i "poderosos" en cada espai, "pel divide y venceràs".

+ Incapacitat social de fer programes, planificacions, projectes comuns en una institució, barri, empresa, país...

> En algunes persones els pesa molt la dedicació autèntica (a vegades inautèntica, o poc humana, i més possessiva, absorbent, superprotectora, consumista i materialista) envers els fills, i això també els treu temps i dedicació per a altres responsabilitats, sobretot en l'època de criança i educació dels fills.

> La gratuïtat, la generositat, el servei... són valors i comportaments força "culturalment incorrectes" i que van a contracorrent. Tot es mesura, es mercantilitza, ha de servir per a alguna cosa, se n'ha de treure alguna cosa de profit, ha de produir satisfaccions, no sofriment.

> La responsabilitat inclou sofriment, fracàs, renúncies, pensar en els altres més que en un mateix, animar, consolar, acollir, acompanyar persones (això sempre és costós, cru sovint, fatigant...), comporta d'alguna manera "morir" i en la nostra cultura dominant el dolor i la mort s'expulsen, s'amaguen, s'exclouen, com els exclosos i marginats.

3.2. Factors que influeixen en la problemàtica del temps

> El règim de treball actual és explotador també del temps. En la distribució del temps quotidià d'una persona de mitjana edat el temps laboral ocupa una part exagerada incompatible, com hem exposat, en l'apartat anterior, amb l'educació dels fills, i les responsabilitats de caire social.

> La pressió del consum tal com hem exposat també l'hem de tenir en compte aquí.

> El poc suport de les Administracions a les famílies per afavorir una distribució del temps entre home i dona més just i igualitari que tant permeti l'educació dels fills, les gestions domèstiques, la marxa de la casa, l'atenció a malalts i gent gran, com també l'adquisició de responsabilitats socials, voluntàries, gratuïtes fora de casa.

> L'atzucac de la democràcia que per un cantó demana a la població participació, implicació, responsabilitats personals i comunitàries (teòricament), cosa que significa temps i preparació (i temps per a la formació i la informació, les comunicacions...), i per altra banda no s'estableix una política adequada de caminar vers la disminució del temps laboral per part d'homes i dones, i una política d'horaris de comerços, banca, escoles, llocs de treball i de serveis coherent amb els necessitats educatives de la població, i amb les necessitats polítiques i socials per a la marxa del mateix país.

> La inconstància: les poques experiències de la constància, especialment entre els joves, impedeixen prendre responsabilitats de llarga durada, no puntuals, amb regularitat. Molts joves no tenen experiència de regularitat ni de constància ni als centres d'estudi (a la universitat sobretot), ni en el treball, ni en les relacions d'amistat, de parella, en les cites en el temps de lleure (el mòbil permet canviar de cita i de persona contínuament). Només tenen la família i la llar familiar com a lloc estable, sòlid, fidel, i alguns ni això.

> La mala distribució del temps al llarg de la vida. Ens passem sense treballar els primers 20 anys de la nostra vida, en general, aquí a Occident, i a partir dels 65 (alguns a partir ja dels 55 o 50), és a dir, uns 20 anys d'infància i joventut i uns 25-30 de vellesa, en total uns 45-50 anys. I entre els 20 i els 55-60-65 hem de treballar, educar els fills, cuidar els pares, participar a l'escola, al barri i també és el temps que es demanen responsabilitats socials. Es té experiència, no es tenen les ingenuïtats, inexperiències, incerteses i inconstàncies de la joventut, ni tampoc s'és vell. Es percep socialment l'etapa de la maduresa com intensa, forta, però a la pràctica ens trobem amb moltes malalties psicològiques, que aug-

menten, o somatitzacions, o càncers amb arrels psicològiques, amb, fins i tot, persones que poden cronificar-se en la malaltia mental. No és possible sostenir tantes responsabilitats, poc compartides, en una època de la vida. No té sentit que les altres restin com buides, "nebuloses", "flotants", o "marginals", "excloses" en el temps, en el treball, en les responsabilitats, en la societat.

3.3. Factors que han influït en el desenvolupament del voluntariat

a. Factors de caire personal i de caire interpersonal

> Necessitats personals i psicològiques de sentir-se útil, de sentir-se satisfet fent alguna cosa pels altres, de desenvolupar la capacitat d'estimar, de sentir-se "ajudador" de (a vegades inclou inconscientment tractar els altres d'"inferiors", necessitats, i va acompanyat de la dificultat de reconèixer les pròpies necessitats)...

> Necessitat de sortir de problemàtiques personals, familiars, laborals que costen o no es volen afrontar.

> Necessitat d'estar ocupats, entretinguts, actius...

> Necessitat de sortir de les nostres ansietats, depressions... que augmenten...

> Reconeixement del benestar propi, i el del primer món, o el de les capes mitjanes, i fer alguna cosa per sentir-se menys "culpable" de la situació social que ens toca viure...

> Necessitat de seguretat, de crear dependències: sigui un estar dependent dels altres, o tenir persones dependents de tu, dominables...

b. Factors de caire social

> Canvis a nivell de la política, del paper de les Administracions, de l'Estat ...

> Canvis en l'Estat del Benestar...

> Canvis en la societat civil: desenvolupament de nous moviments socials, d'ONG, d'associacions diverses...

> La transició democràtica al nostre país.

> Desprestigi de la militància política i sindical.

> Prestigi del voluntariat cívic (olimpíades...).

> Secularització de la vocació i generositat religiosa amb sensibilitat social.

> Creixement de la sensibilitat pel tercer món, i proliferació d'accions i organitzacions d'ajut.

> Prestigi de l'acció pels més necessitats a l'interior i fora de l'església: professionalització de Caritas, necessitat de la complementarietat entre professionals i voluntaris en l'acció social, distanciament del paternalisme caritatiu...

> Condicions socials de possibilitat d'exercir individualment la llibertat, i orientar-la vers els altres.

4. Pistes co-educatives per a l'ACO per afrontar les resistències a adquirir responsabilitats

a. Quant al llenguatge

> Potser utilitzar altres paraules en comptes de compromís, militància, voluntariat, com per exemple implicació, participació, acció transformadora, responsabilitat compartida, codecisió...

> Potser creativament cercar paraules noves que expressin millor el que sentim, pensem i fem.

b. Quant als processos educatius

> Explicar millor el que significa ser responsable.

> Explicar amb tot detall i de veritat, amb tota sinceritat el que comportarà tal o tal altra responsabilitat i no enganyar. Fer bé els traspassos.

> Equilibrar més els temps: laboral, per educar, per la família, els amics, el lleure, l'acció transformadora social responsable, l'església...

> Assegurar l'acompanyament dels responsables, el no abandonament.

> Assegurar la formació humana, completa, profunda, interior i pràctica, dels responsables, partint de la realitat, i valorant l'exercici mateix de la responsabilitat i les qualitats de les persones.

> Educar-se mútuament i en la pràctica en el treball en equip, en les responsabilitats compartides, en saber delegar, confiar en els qui es delega.

> Aprendre a tractar els altres com a germans coresponsables, d'igual a igual, i no tant cercar protectors o fer-se la víctima, o els paternalismes.

> Ajudar a veure entre tots la fecunditat social, política, cultural i humana d'adquirir responsabilitats (el bé que es produeix en un, i en els grups humans, i en la mateixa societat).

> Valorar el que queda per a generacions futures. El que tenim és gràcies a moltes persones que "hi han deixat la pell", sent responsables.

> Ajudar a distingir responsabilitat de tots, responsabilitats específiques, per veure la importància que té que algú (un equip) es responsabilitzi de les qüestions, activitats, persones.

> Aprendre a afrontar els conflictes com a font de creativitat, de vida, de passos endavant.

> Educar-nos mútuament en la confiança, a no malviar-se dels que tenen responsabilitats, a no deixar-los sols, a no exigir més del compte, a col·laborar...

> Aprendre a perdonar, a demanar perdó i a perdonar-se un mateix i acceptar el perdó que t'ofereixen. Superar els sentiments destructius de culpabilitat.

> Tot acompanyat per anar confiant i creient en un Déu que acompanya, misericordiós, que perdona, valora, estima com el pare del fill pròdig.

> Ajudar-se mútuament a saber renunciar a cotes de consum que impedeixen adquirir responsabilitats.

> Aprendre a elaborar programes conjunts amb diferents associacions, institucions, moviments...

c. Quant al mateix exercici de les responsabilitats

> Treballar en equip.

> Constituir recursos i mecanismes d'ajuda mútua i seguiment, d'autoanàlisi (conèixer-se, saber els propis límits, veure què s'hi juga psicològicament en un mateix, en els altres, en el grup...) entre els responsables: atenció i assessorament psicològic, autoajuda, trobades per espais d'interioritat (recessos, temps de silenci...), diàlegs, ser escoltats, poder-se esbravar (exposar frustracions, sentiments positius i negatius, sentir-se valorat). Espais oferts lliurement i on els responsables es trobin a gust, tinguin ganes de no deixar-los.

> Crear una pròpia subcultura, no tancada, on es valori la responsabilitat, la participació, l'entrega generosa, gratuïta... i la humanització que comporta.

d. Quant a l'acció socio-política

> Actuar en favor dels més necessitats, i no oblidar la transformació de les estructures socials i de les interiors-mentals-espirituals de les persones.

> Treballar per una nova distribució social i sexual del temps (revolució del temps).

> Pressionar les Administracions perquè endeguin polítiques familiars, laborals, d'ensenyament, d'habitatge, benestar i del temps coherents i adequades a les necessitats de la població.

> Reivindicar davant de les Administracions més suport i facilitats per a les subvencions a la vida associativa.

> Procurar més participació en totes les institucions i espais públics.

PARLEM DEL NOSTRE COMPROMÍS MILITANT

*Oriol Garreta
Consiliari general*

Què entenem per compromís militant

1. Ens trobem en un moviment adult, que amb la RV ens motiva cap a un compromís d'acció.
2. Amb aquesta acció pretenem acompanyar les persones per anar avançant junts en la vida.
3. Amb aquesta acció pretenem canviar i millorar les estructures del món actual, perquè siguin sempre al servei de les persones, més que del diner.
4. Amb aquesta acció volem descobrir i viure la presència sempre alliberadora de Déu en la vida, per tal d'anar construint amb ell el món nou que anhelem, el Regne de Déu.
5. El compromís militant el realitzem preferentment dins el món obrer, sindical, polític, veïnal, eclesial, familiar, etc., en el si de les entitats i organitzacions que ha anat creant la mateixa societat, i com que la vida va canviant i ens va canviant, hem de reconèixer que

som militants al lloc on la vida ens porta.

6. El nostre compromís d'acció no representa una nova alternativa a tot allò que ja fa la societat, no és una acció en nom de l'ACO, sinó una acció realitzada segons l'estil que ens demana Jesús a l'evangeli: ser llevat dins la massa. El nostre compromís el realitzem com un compromís personal, assumit en el si del grup de RV de l'ACO, i juntament amb els nostres companys i companyes.

Tot això, com a membres d'ACO, ja ho sabem i ho tenim assumit des que vam entrar al Moviment. Però cal reconèixer que, de tant en tant, és bo de recordar-ho, revisar-ho i encaminar-ho, perquè tots estem exposats al cansament, a l'anar fent, a la desmotivació, a la rutina de cada dia.

Hi ha tres **motius pels quals ens convé tornar-nos a plantejar el nostre compromís militant** com a membres d'ACO:

1. Els que passen de la JOC a l'ACO sovint viuen aquest pas com una crisi de militància. Fins ara la JOC i el grup de militants marcava molt la militància i encaminava els compromisos. El grup de la JOC era molts cops el grup amb el qui es realitzava l'acció. En entrar a l'ACO trobem que el Moviment no ens proposa cap campanya d'acció, sinó simplement unes "prioritats" que cal tenir en compte durant el curs i que treballa tot el Moviment. És en el si del grup d'ACO on cada militant, personalment i ajudat pel grup, s'ha de plantejar on ha de realitzar el seu compromís, en quin lloc o àmbit portarà una acció militant, amb quines persones i amb quins objectius.

2. Els qui ja fa més anys que som a l'ACO constatem que, a còpia de passar els anys, la dinàmica, l'impuls i les motivacions de la nostra militància, si no hi estem a sobre, es van refredant.

Els àmbits o llocs de compromís es van difuminant. Estem ficats a tants llocs i en tantes coses que no sempre hi som amb actitud militant.

La vida ens va presentant cada dia nous reptes. Tenim tantes responsabilitats entre mans que a totes els donem la categoria de "compromís militant", i potser és això el que cal revisar, ja que és molt diferent "ser present" que "estar compromès".

3. A voltes la vida ens reclama més presència i dedicació: els fills, la parella, la feina, els pares grans, el barri, el Moviment... I tenim el perill de viure aquesta situació amb angoixa. Fins i tot podem arribar a sentir-nos cremats i a deixar-ho córrer tot, a relativitzar-

ho tot i anar passant la vida havent perdut la vivor, el dinamisme o l'esperit militant que teníem abans.

Tot i això hem de reconèixer que, a còpia d'anys, la nostra estada a l'ACO ens ha anat educant una actitud permanent en la vida, una actitud militant: estar atents a les persones, als fets que passen, a aprofundir-hi abans de prendre decisions, no desentendre'ns dels problemes, portar la vida a la pregària, descobrir-hi que Jesús hi té quelcom a veure. Pot semblar que no tenim cap compromís concret, però en canvi hem de reconèixer que tenim un esperit militant allà on som. Però això no treu que de tant en tant tot això ho revisem.

Sovint, com que la vida, tal com hem dit abans, ens va presentant nous reptes, hem d'anar canviant els compromisos, deixar responsabilitats per assumir-ne d'altres. En aquestes noves situacions cal que ens animem a no oblidar l'esperit de militància que hem de mantenir sempre.

Hi ha grups que els va molt bé, al començament de cada curs, establir uns objectius de grup i que cada membre del grup concreti els seus objectius personals, els seus compromisos, l'actitud militant a tenir en la vida, si pretén portar una acció militant concreta, amb quines persones i amb quins objectius.

Cal recordar, també, una eina molt útil de cara al seguiment de la nostra militància, és el quadern de militant, en el qual un anota els fets de vida, els compromisos que està duent a terme, les persones amb qui va realitzant el compromís, els objectius previstos, les reunions de revisió de vida, etc.

Qüestionari per treballar personalment

1. En quins llocs estic posat?
2. En quin lloc estic compromès?
3. Quin plantejament tinc fet i amb quines persones?
4. A quins llocs no arribo i quines coses podria deixar en bé d'altres?

Qüestionari per treballar en grup

1. Com a responsables, som conscients de quin compromís té cada company del grup i com l'està vivint?
2. Com en el grup, a través de la R de V, anem revisant els diversos aspectes del compromís personal de cadascú, com ajudem a aclarir les causes de les possibles tensions, angoixes o desmotivacions?
3. En el teu grup, veus que es va avançant i madurant en militància, en assumir compromisos, o hi descobreixes un relaxament o una pèrdua de qualitat?